

PHÌNH ĐỘNG MẠCH DƯỚI ĐÒN

BS Đinh Minh Tuấn

Khoa X-Quang

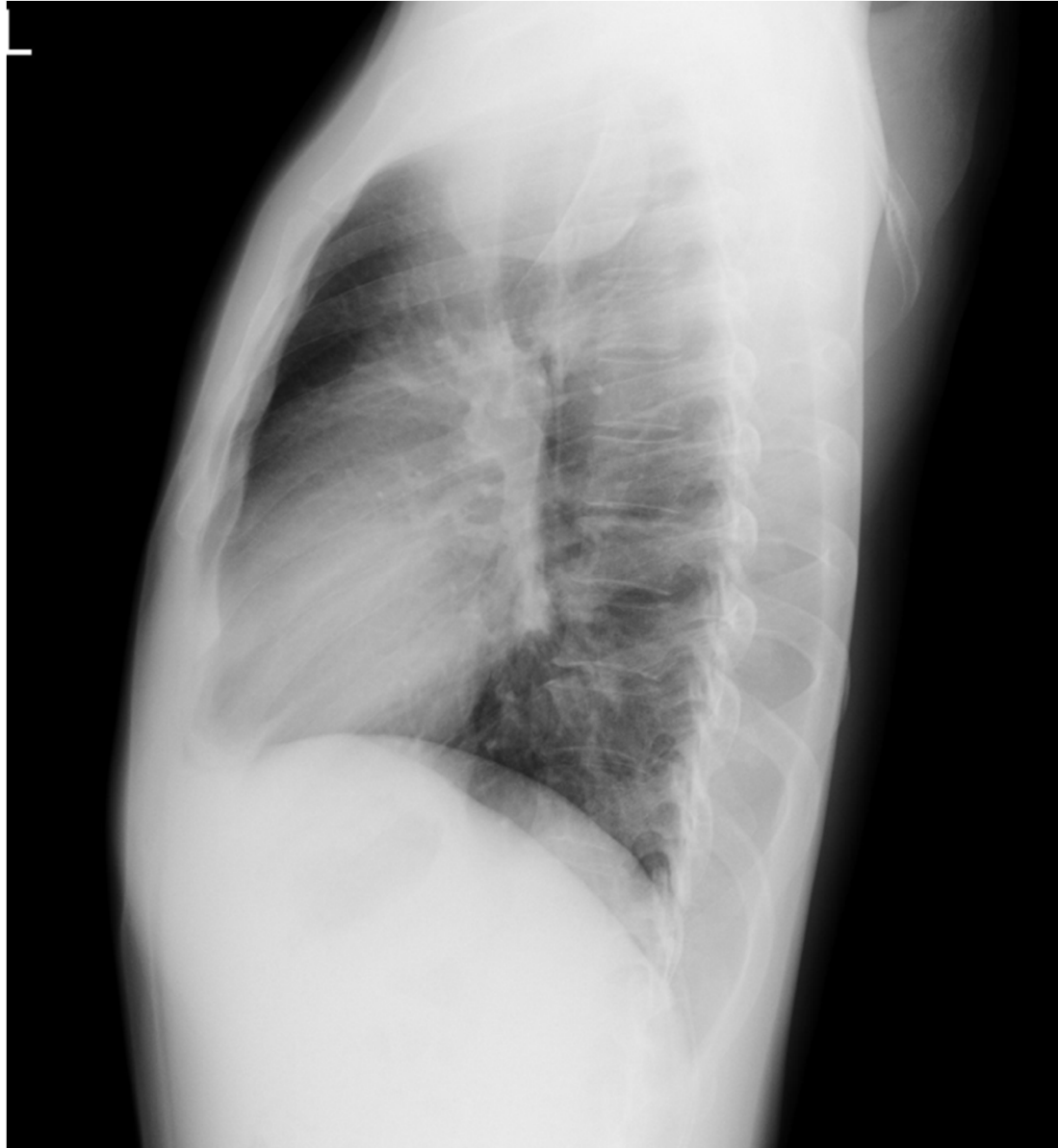

CASE 1

BỆNH NHÂN NAM 32 TUỔI

KIỂM TRA SỨC KHỎE

SIÊU ÂM

GAN: Bờ đều, đồng dạng, không sang thương khu trú.

Túi mật không sỏi. Ống mật chủ không giãn.

TỤY: Bình thường. **LÁCH:** không to.

THẬN: không sỏi, không ứ nước.

BÀNG QUANG: không sỏi, không bứu.

Không u vùng chậu.

Động mạch chủ bụng không phình.

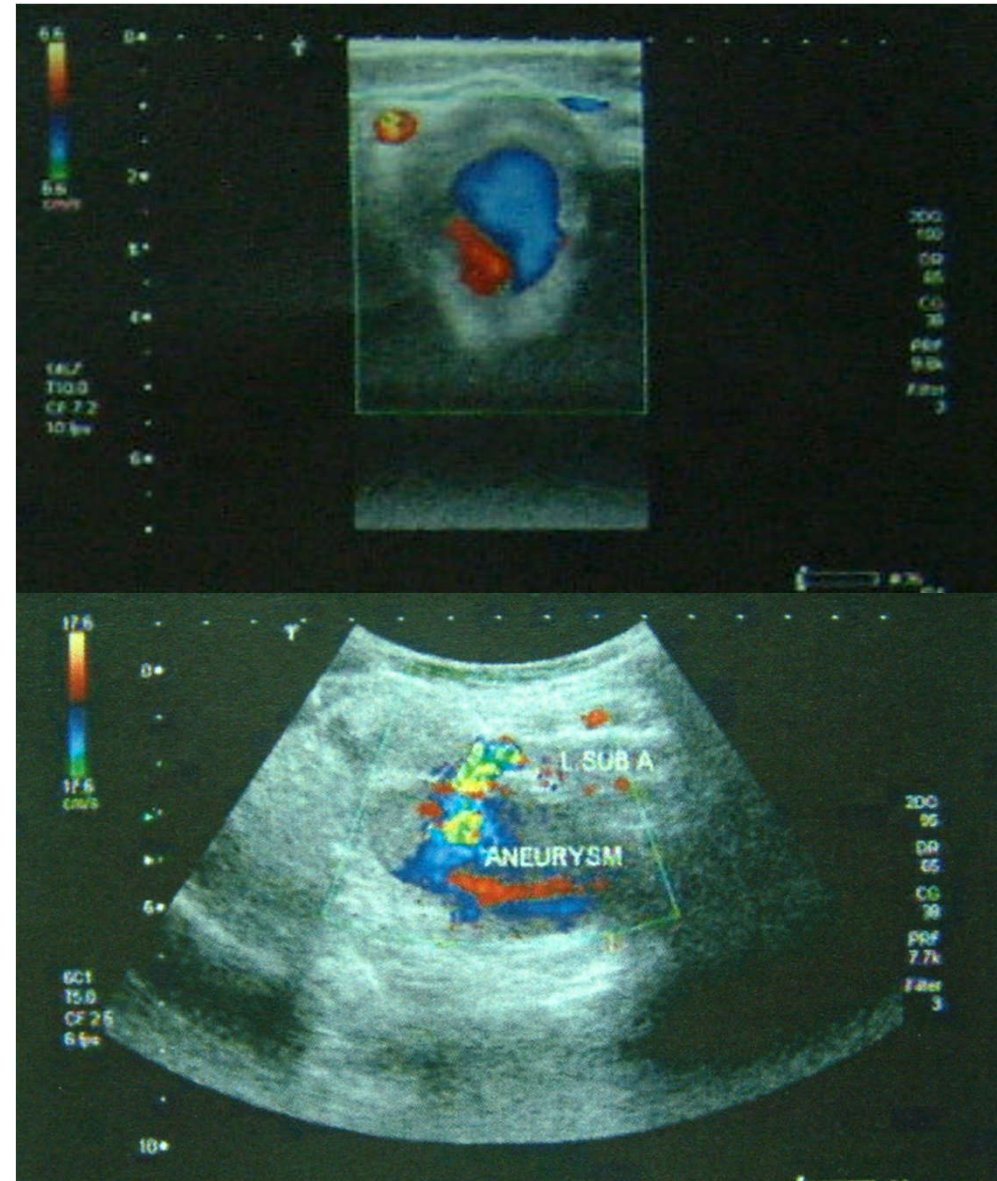
VÙNG CỔ

Có túi phình đm dưới đòn T dạng sacci form, $d = 69 \text{ mm}$, vách dày.

Đm cánh tay T không giảm flow.

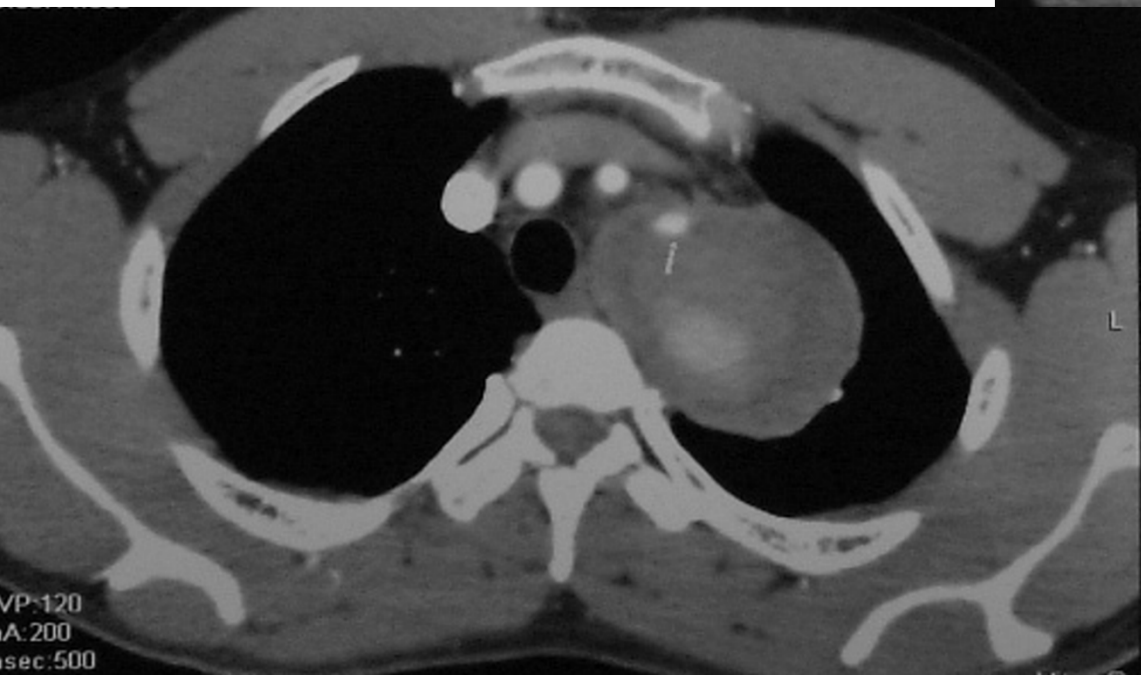
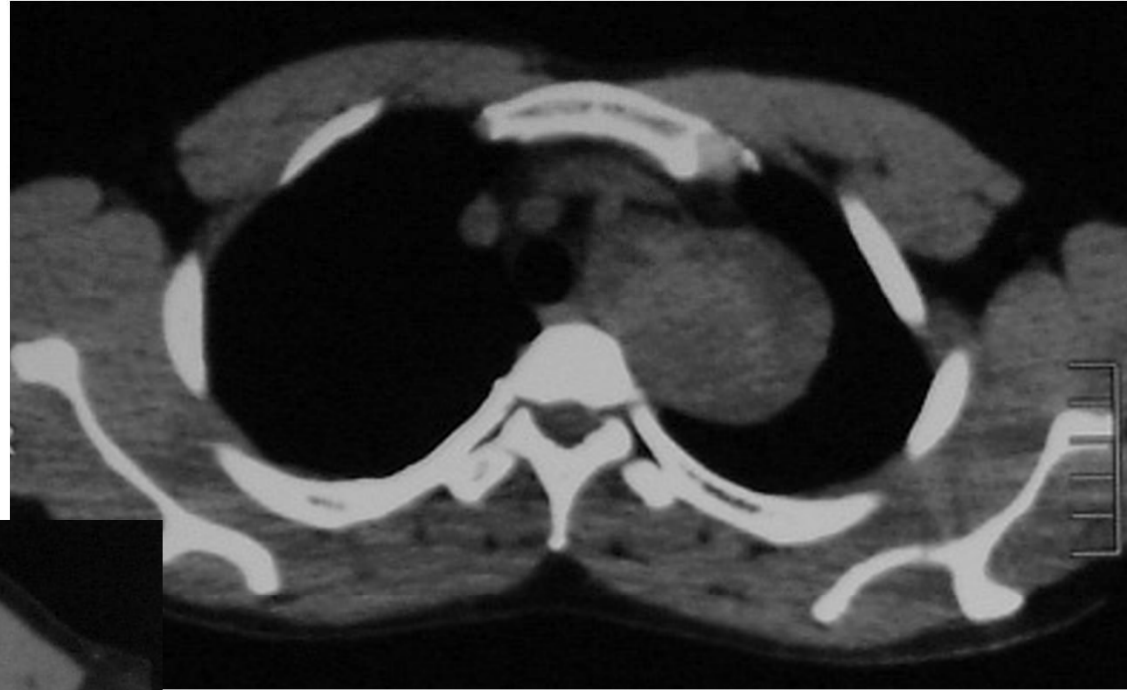
Hệ đm cảnh hai bên bình thường

KẾT LUẬN: TÚI PHÌNH ĐỘNG MẠCH DƯỚI ĐÒN TRÁI.
KHÔNG PHÁT HIỆN BỆNH LÝ VÙNG BỤNG.

CT

MEDIC

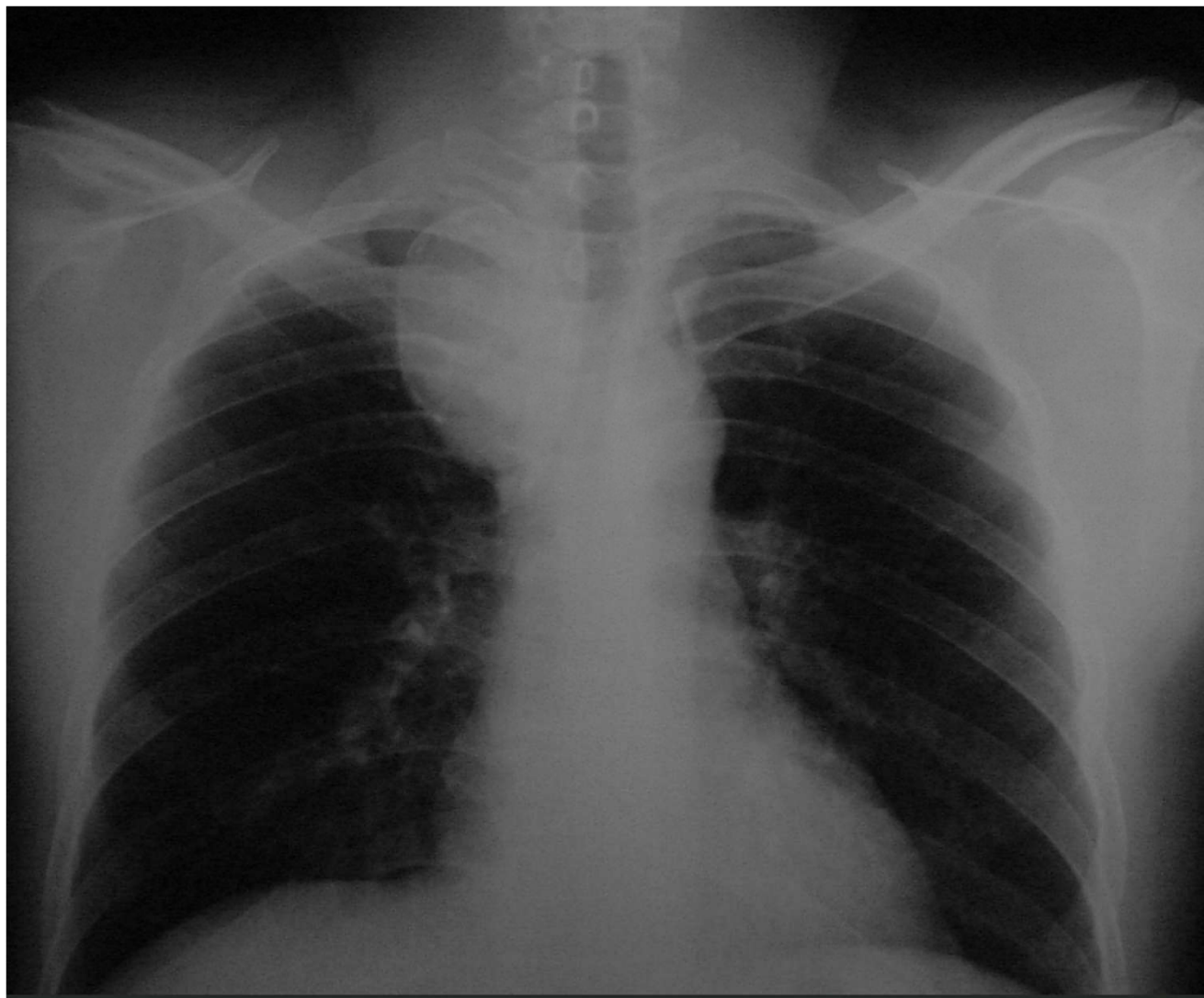

CASE 2

BỆNH NHÂN NAM 34 TUỔI

ĐAU NGỰC , HO

ĐAU HẠ SƯỜN PHẢI ÂM Ỉ

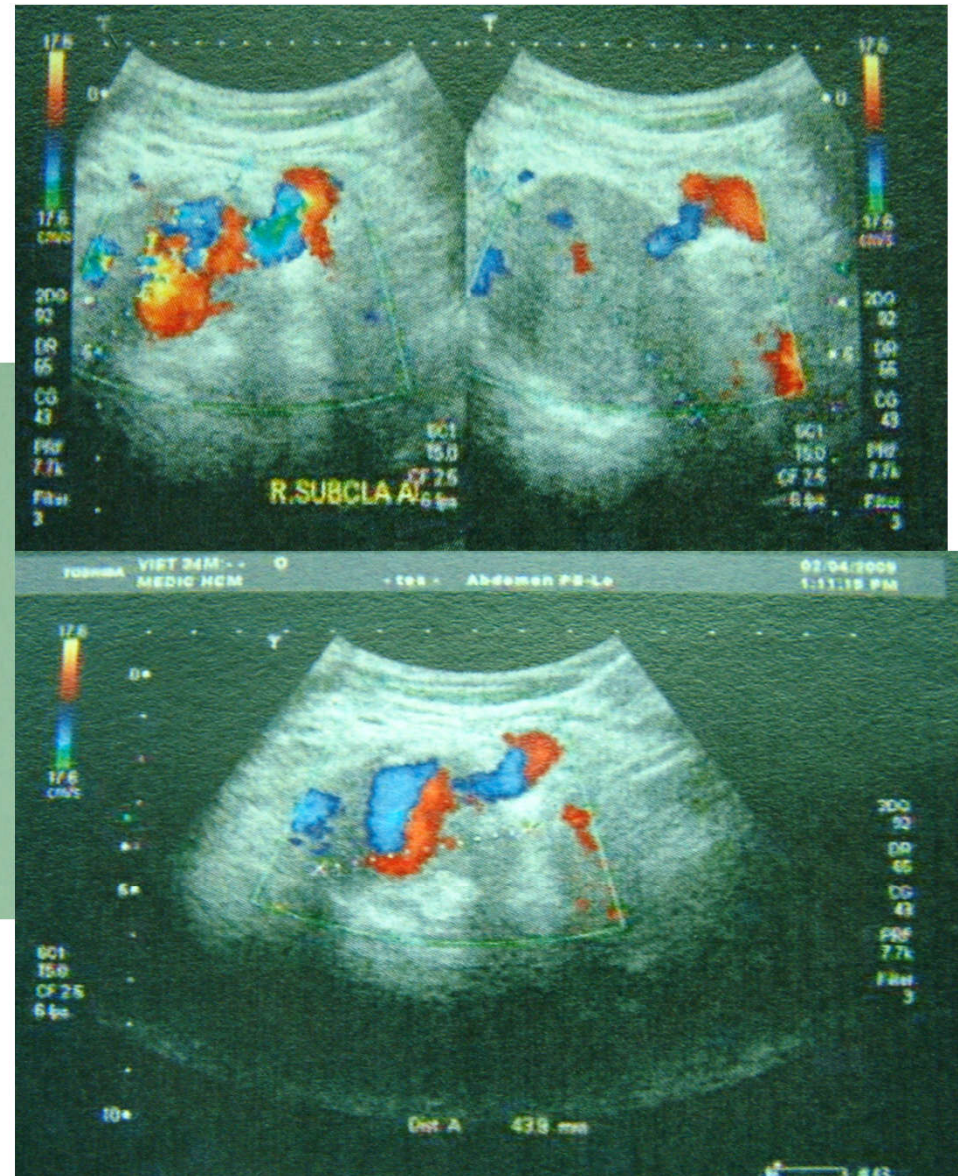

SIÊU ÂM

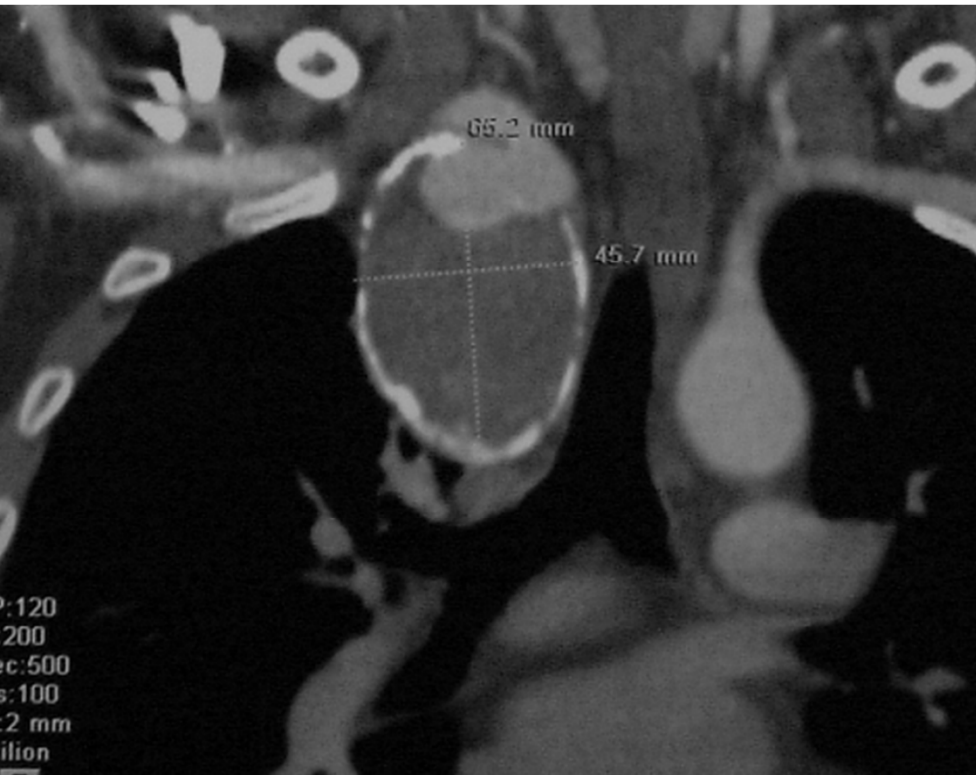
VÙNG KHẢO SÁT : DOPPLER MẠCH CẢNH

1. Hệ đm cảnh hai bên flow(+) đều, thành mạch mềm mại, không hẹp, không giảm flow.
2. Hệ đm nền - cột sống hai bên không hẹp, không giảm flow.
3. Tm cảnh không dẫn , không huyết khối.
4. Túi phình động mạch dưới đòn (p) , d= 49 x 52 mm , có huyết khối bít 2/3 túi phình .

KẾT LUẬN : TÚI PHÌNH ĐỘNG MẠCH DƯỚI ĐÒN (P) .

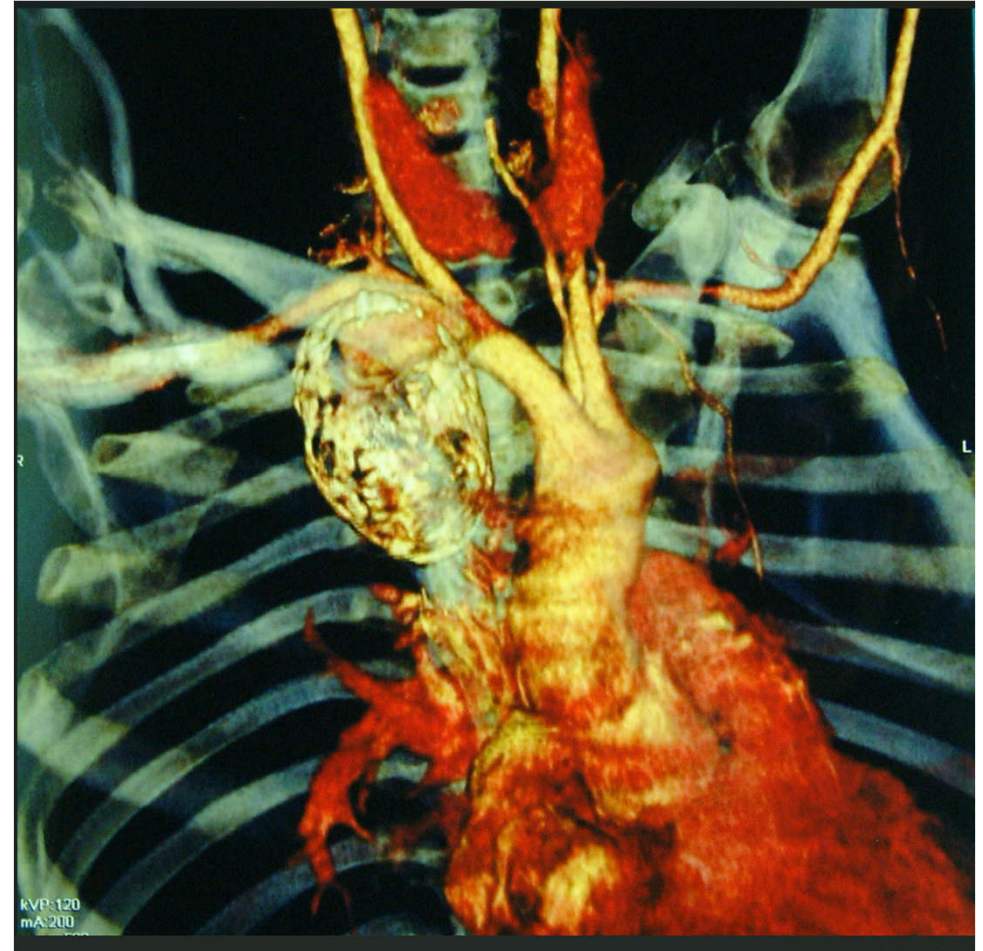

- 1) Não Mắt: Chưa thấy hình ảnh bất thường.
- 2) Tai mũi họng: Viêm xoang hàm hai bên. Vách ngăn mũi vẹo sang phải. Phù nề cuốn mũi dưới hai bên.
- 3) Cổ (tuyến giáp): Chưa thấy hình ảnh bất thường.
- 4) Ngực (phổi, trung thất, tuyến vú): Chưa thấy hình ảnh bất thường nhu mô phổi và trung thất. Không mass hay hình ảnh vôi hóa nhu mô tuyến vú hai bên. Không hạch nách hai bên.
- 5) Tim và động mạch chủ: Không thấy đóng vôi thành động mạch vành. Động mạch chủ không phình. Túi phình động mạch dưới đòn phải có huyết khối bên trong và có đóng vôi ở vách kích thước khoảng 46x47x65mm (ngang, trước-sau, cao).
- 6) Bụng (gan - mật - tụy -lách - dạ dày - đường ruột): Dẫn đường mật trong và ngoài gan có sỏi ống mật chủ d#9x18mm
- 7) Niệu (2 Thận - Niệu quản - Bọng đái) + vùng chậu: Chưa thấy hình ảnh bất thường.
- 8) Cơ - Xương: Không thấy hình ảnh hủy xương bất thường trong vùng khảo sát.

TÓM TẮT KẾT QUẢ:

- Viêm xoang hàm hai bên. Vách ngăn mũi vẹo sang phải. Phù nề cuốn mũi dưới hai bên.
- Túi phình động mạch dưới đòn phải có huyết khối bên trong và có đóng vôi ở vách kích thước khoảng 46x47x65mm (ngang, trước-sau, cao).
- Dẫn đường mật trong và ngoài gan có sỏi ống mật chủ d#9x18mm.

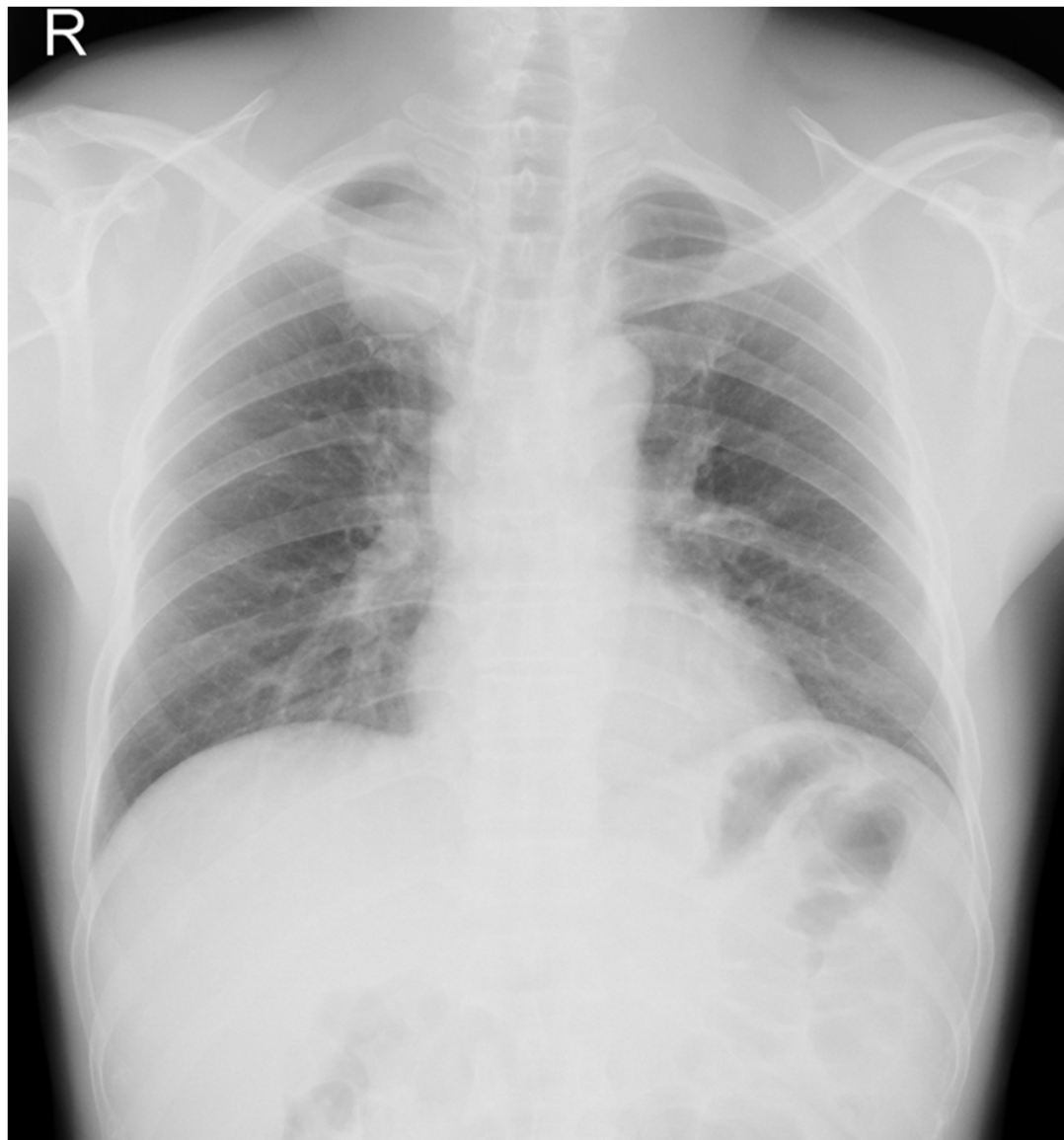

CASE 3

BỆNH NHÂN NAM 44 TUỔI

ĐAU NGỰC PHẢI ,KHÀN GIỌNG

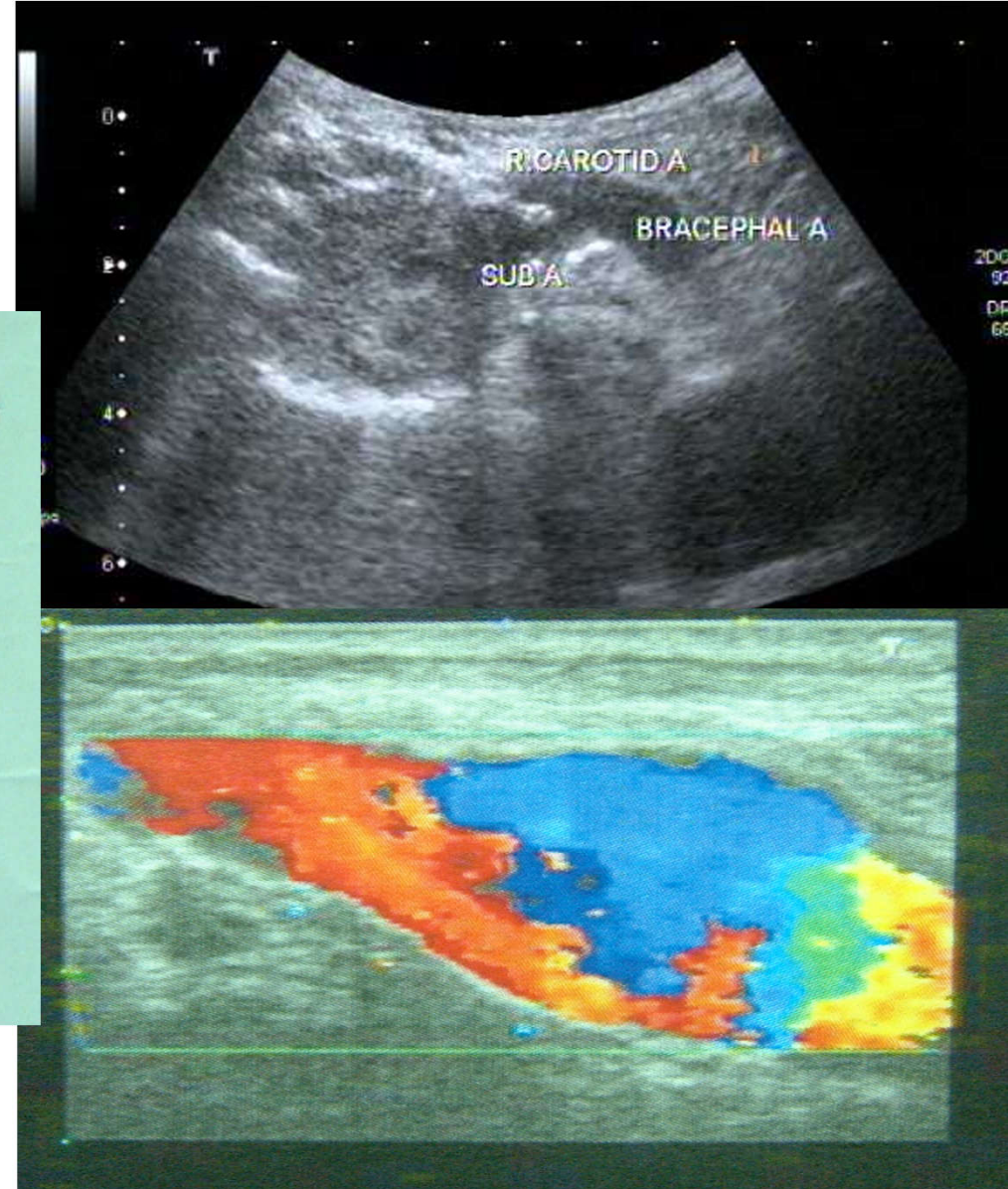
TÊ YẾU TAY PHẢI KHOẢNG 3 THÁNG

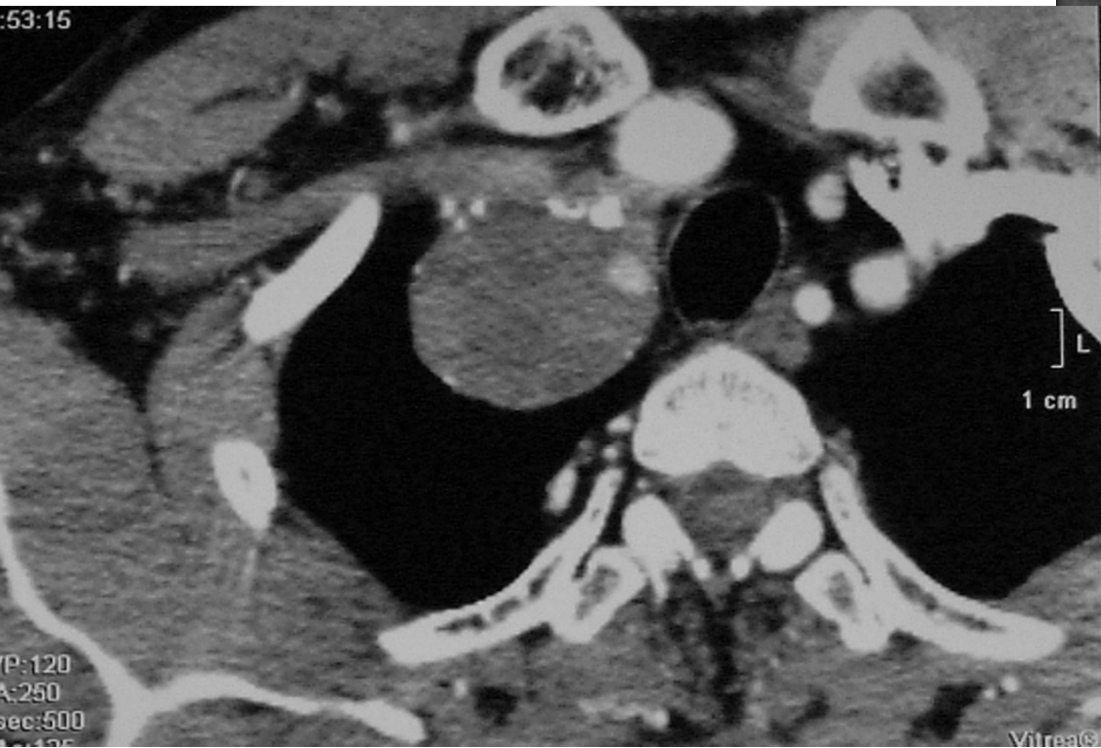
SIÊU ÂM

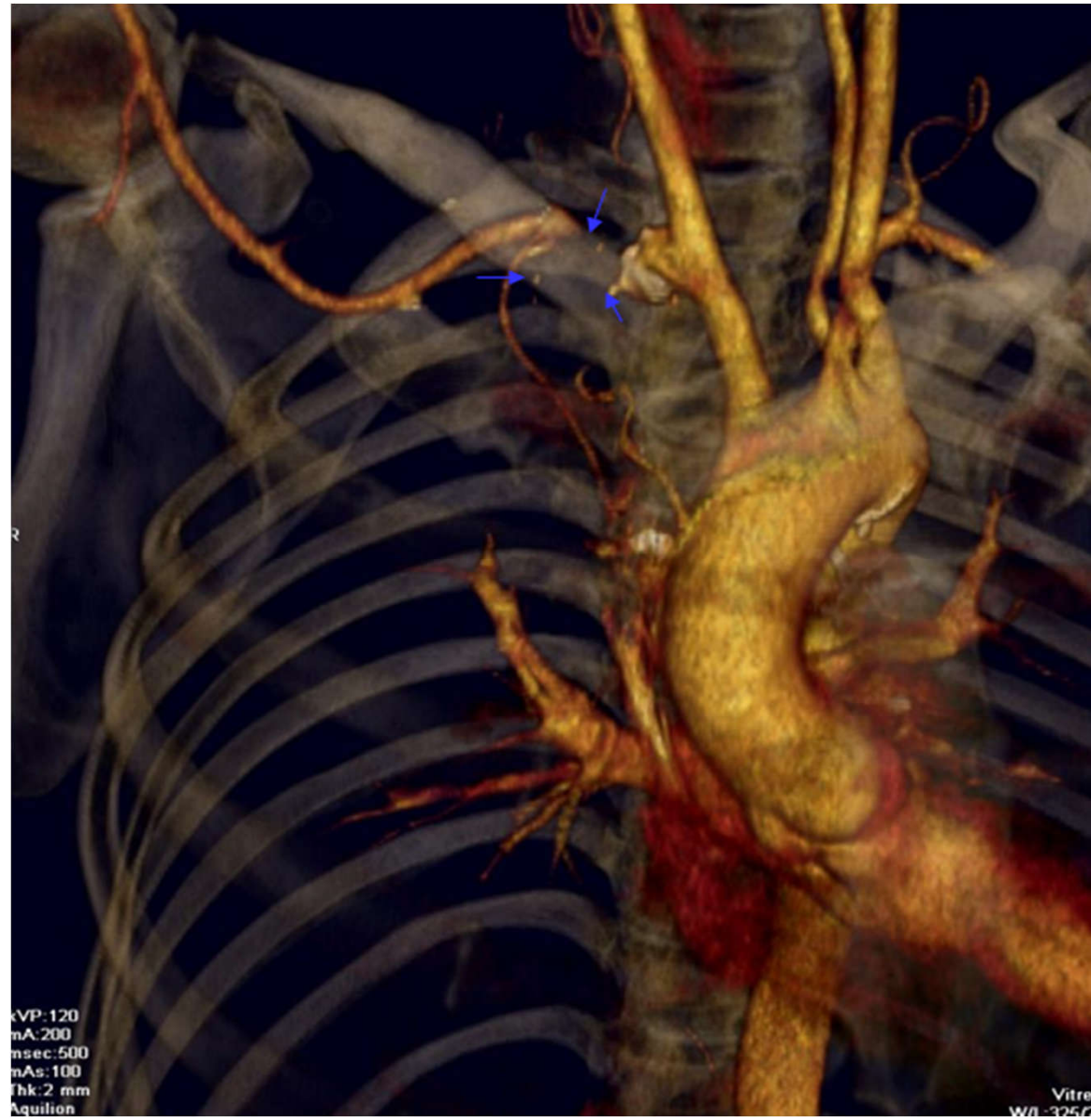
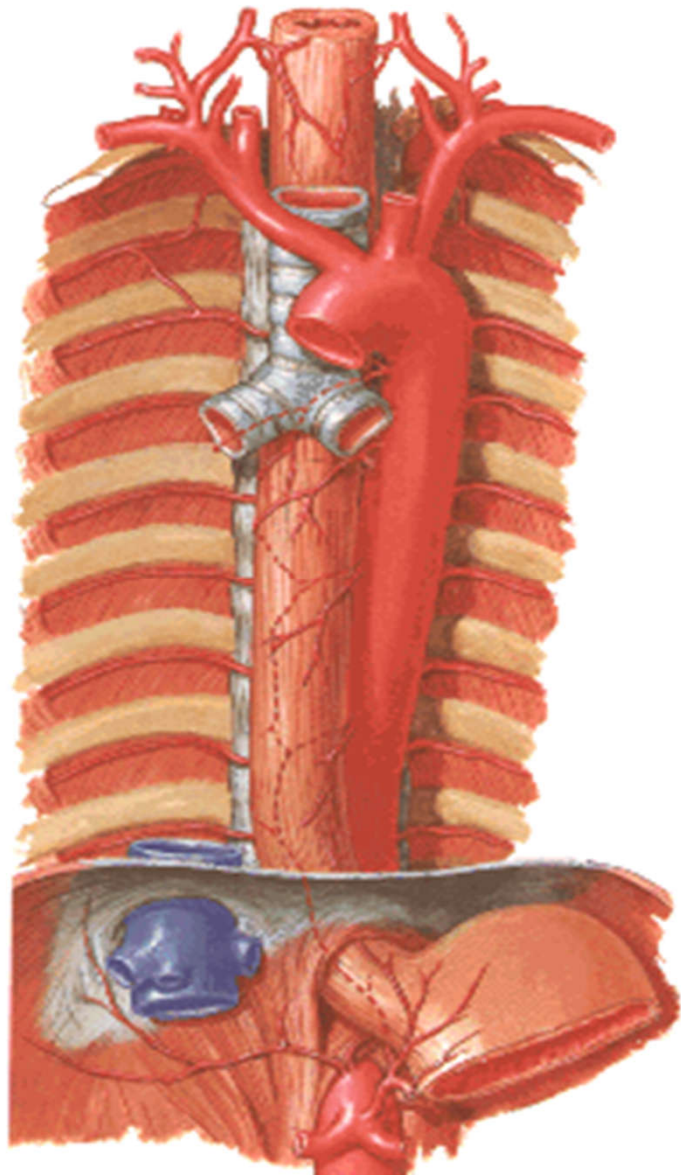
VÙNG KHẢO SÁT: SIÊU ÂM VÙNG CỔ
TUYẾN GIÁP: KHÔNG TO, NỀN GIÁP CẤU TRÚC ECHO DÀY ĐỒNG ĐANG, PHÂN BỐ MẠCH MÁU BÌNH THƯỜNG. KHÔNG TỔN THƯƠNG THỤ TRÚ HAY LAN TỎA
HẠCH CỔ: KHÔNG HẠCH BỆNH LÝ
TUYẾN MANG TAI, DƯỚI HÀM HAI BÊN BÌNH THƯỜNG
THỰC QUẢN CỔ, HỆ MẠCH CẢNH: BÌNH THƯỜNG
ĐỘNG MẠCH THÂN CÁNH TAY ĐẦU CÓ ĐOẠN 18MM, KHẨU KÍNH 6MM, CỔ DƯỚI 8MM, KHÔNG HUYẾT KHỐI HAY TÁCH VÁCH
* KẾT LUẬN: TD. PHÌNH ĐỘNG MẠCH THÂN CÁNH TAY ĐẦU

CT

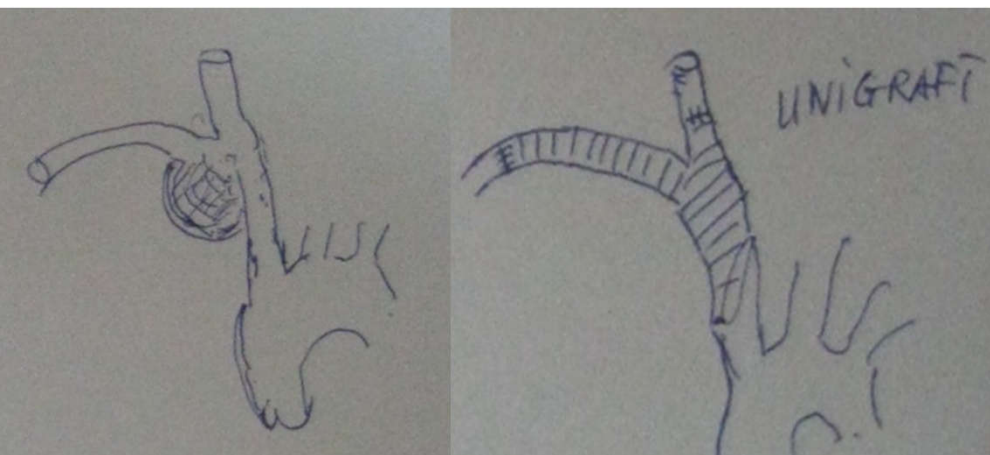

MEDIC

TRÌNH TỰ PHẪU THUẬT

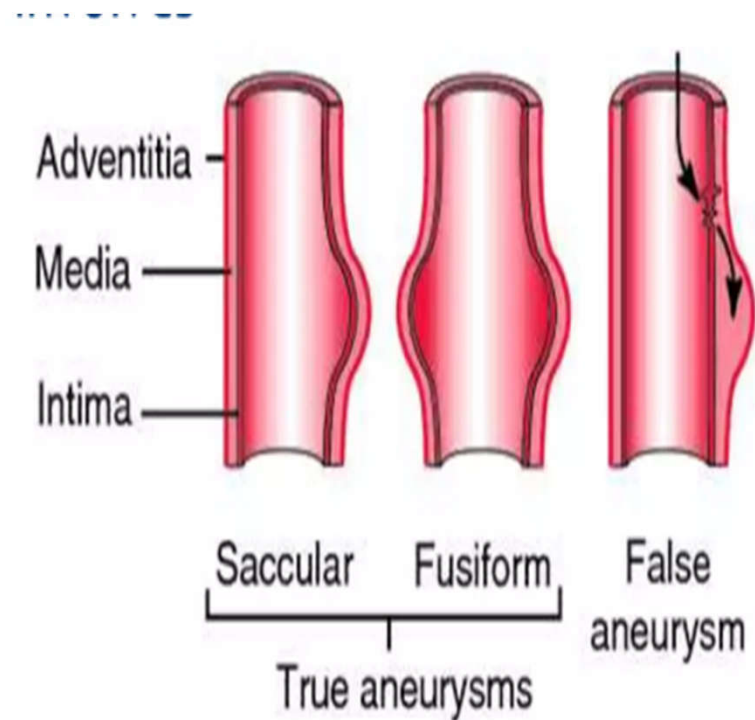
Rạch da bờ trước co UDC P kéo dài 1/2 trên giữa xương ức
Cửa dọc 1/3 trên xương ức kiểu mở cánh của P
Bộc lộ động mạch tay đầu, cảnh và dưới đòn P.
Phình động mạch dưới đòn P dk 3.5 cm voi hóa trong túi phình; đẩy TK X ra trước.
Phẫu tích cắt đm tay đầu sát túi phình, cắt đm cảnh chung P sát túi phình.
Cắt phần gần túi phình khâu bít đường vào túi phình
Ghép ống UniGraft 16x8 mm với thân tay đầu và đm cảnh, nách P kiểu tận tận.
Dẫn lưu vùng mổ, Đóng xương ức.
Khâu vết mổ 2 lớp.

PHÌNH ĐỘNG MẠCH DƯỚI ĐÒN

- Phình động mạch là giãn cục bộ động mạch có đường kính tăng ít nhất 50% (1,5 lần) so với đường kính bình thường (đường kính liền kề của cùng động mạch).
- Phình động mạch dưới đòn thuộc nhóm phình động mạch ngoại biên tương đối hiếm gặp
- Bệnh thường gặp ở nam giới và thường gặp ở bên phải

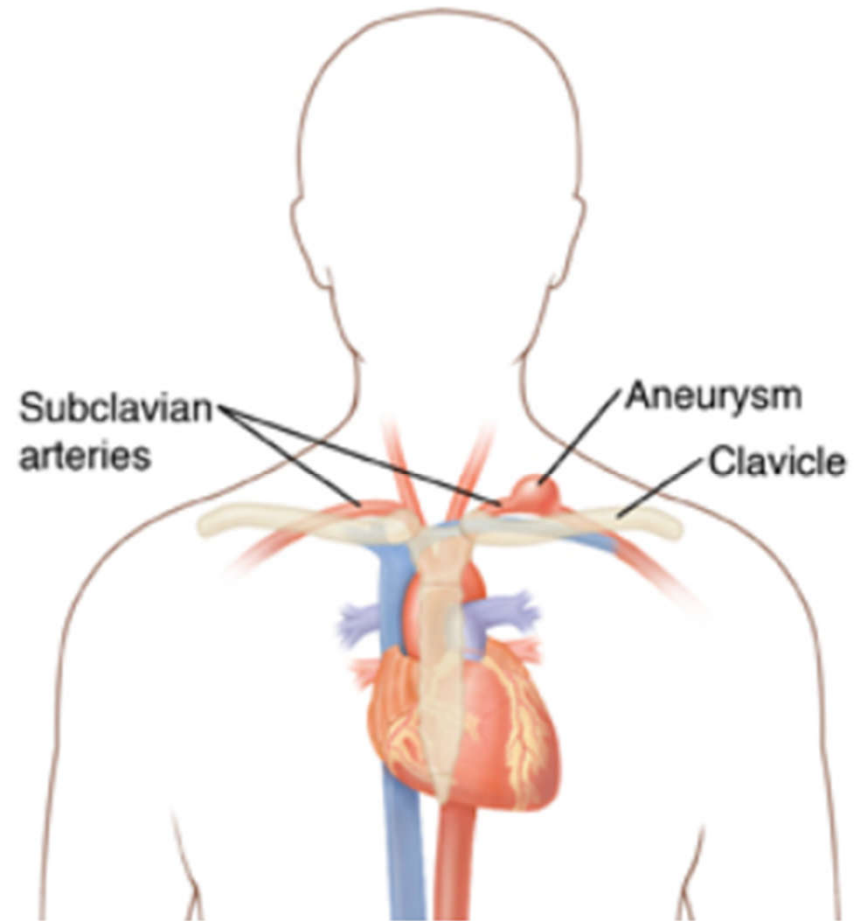

Nguyên nhân

- Bẩm sinh
- Rối loạn mô liên kết
- Xơ mỡ động mạch
- Viêm nhiễm
- Chấn thương

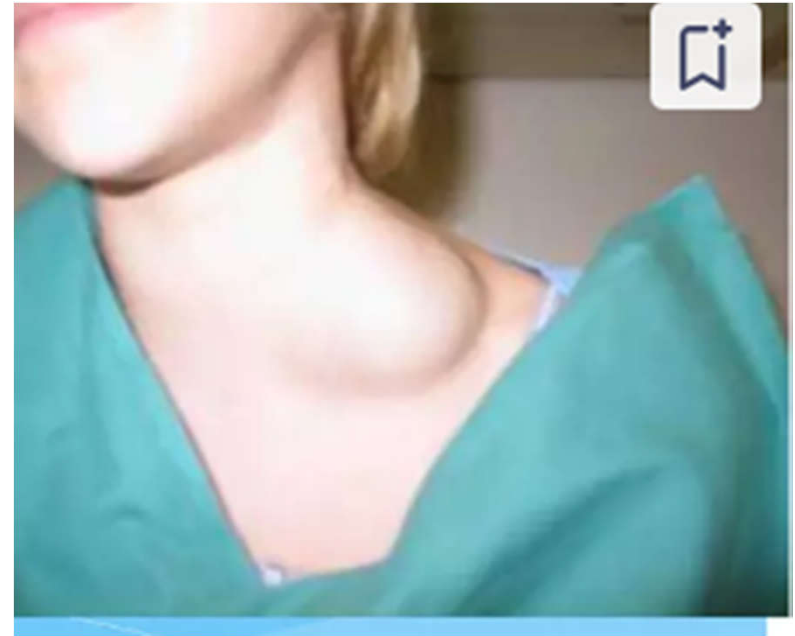
TRIỆU CHỨNG

- 75% Không có triệu chứng
- + Đau ngực, cổ và vai do giãn nở hoặc vỡ cấp tính.
- + Đau chi trên và rối loạn chức năng thần kinh do chèn ép đám rối thần kinh cánh tay.
- Thuyên tắc huyết khối:
  - + Triệu chứng thiếu máu cục bộ cấp tính và mãn tính ở chi trên.
  - + Cơn thiếu máu cục bộ thoáng qua và đột quy.
- Chèn ép :
  - + Khàn tiếng do chèn ép dây thần kinh quặt ngược bên phải
  - + Suy hô hấp do chèn ép khí quản
  - + Khó nuốt do chèn ép thực quản
  - + Ho ra máu

KHÁM LÂM SÀNG

- Khối mạch đập không có triệu chứng được phát hiện ở trên hoặc dưới xương đòn
- Mạch yếu hoặc mất ở chi trên, hoại tử hoặc loét ngón tay
- Rối loạn cảm giác và vận động khi bị chèn ép đám rối cánh tay

CẬN LÂM SÀNG

- CTA: cách chính xác để xác nhận chẩn đoán
- MRI, CT scan và Siêu âm Doppler giúp khảo sát thêm các cơ quan lân cận , đánh giá biến chứng , chèn ép của túi phình.
- X-quang ngực có thể phát hiện khi túi phình lớn.

Điều trị : Phẫu thuật cắt túi phình và tái lập lưu thông động mạch dưới đòn

TỔNG KẾT

- Phình động mạch dưới đòn là phình động mạch ngoại biên khá hiếm gặp
- Thường được phát hiện một cách tình cờ
- CTA là phương pháp chẩn đoán xác định vị trí phình
- Phẫu thuật cắt túi phình là cần thiết để tránh biến chứng

THANK YOU!